

Correctievoorschrift bij Examen Examensecretaris VO van maandag 23 maart 2015

Aantal te behalen punten: 12

N-term: 1

Berekening score: behaald aantal punten gedeeld door $12 * 9 + 1$

Cesuur: geslaagd bij 4,5 of meer punten.

Vraag 1 D (1 punt)

Toelichting: In het Eindexamenbesluit VO gaat geeft artikel 40 een aantal regels omtrent het centraal examen. Dat zijn algemeen geformuleerde regels als 'De directeur draagt er zorg voor dat het nodige toezicht bij het centraal examen wordt uitgeoefend.' Het gaat meer om het wat, dan om het hoe. Het 'hoe' moet de school zelf invullen. Het is ook onmogelijk hier algemene voorschriften voor te geven. Maar iedereen zoekt houvast en daarom heeft de VO Raad (samen met de AOC Raad) Protocollen voor het centraal examen opgesteld, waarin beschreven wordt hoe e.e.a. doorgaans geregeld wordt en wat algemeen aanvaarde afspraken en regels zijn. Dit zijn richtlijnen en géén voorschriften. U kunt hier dus van afwijken. De protocollen zijn te vinden op :

<http://www.vo-raad.nl/themas/examens>.

Vraag 2 C (1 punt)

Toelichting: Volgens artikel 55 beslist de directeur zelf óf het examen op aangepaste wijze wordt afgenomen en ook over de wijze waarop dit gebeurt. Wel is hij gebonden aan twee voorwaarden:

- Als het om een objectief waarneembare handicap gaat, beslist hij helemaal zelf.
- Als het niet om een objectief waarneembare handicap gaat, moet er een verklaring aanwezig zijn van een ter zake deskundige psycholoog of orthopedagoog. Eventuele aanpassingen moeten in die verklaring of in het bijbehorende handelingsplan genoemd zijn. Behalve de 30 minuten tijdsverlenging tijdens het centraal examen, want die mogen louter op grond van het feit dat er een verklaring van een psycholoog of orthopedagoog ligt al worden toegekend.

Let wel: het blijft de bevoegdheid van de directeur om aanpassingen toe te staan. Ook al staan ze in de verklaring of het handelingsplan, het is geen recht van de leerling.

Anderzijds is het ook niet zo dat de inspectie toestemming moet geven. Als er voldaan wordt aan de voorwaarden, hoeven de aanpassingen alleen gemeld te worden in het Internet schooldossier.

Er zijn gevallen waarin het de vraag is of aanpassingen, ook al is de handicap objectief waarneembaar, het examen inhoudelijk zouden kunnen aantasten. Gedacht kan worden aan leerling die een ongeluk hebben gehad en tijdelijk een fysieke beperking hebben, maar toch graag het examen in een praktijkvak willen doen. Dan is overleg met het CvTE nodig. U kunt zich wenden tot beperking@hetcvte.nl. Informatief is ook de brochure '[Kandidaten met een beperking, centrale examens vo en rekentoets 2015](#)'.

Vraag 3 B (1 punt)

Toelichting: Officieel heet dit niet 'gespreid examen'. Bij gespreid examen gaat het over spreiding over twee leerjaren. Dit is geregeld in artikel 59 van het Eindexamenbesluit.

Bij spreiding over meer tijdvakken hoeft er vooraf niets gemeld te worden. Formeel is het zo dat je pas tijdens het eerste tijdvak kunt constateren dat iemand geoorloofd afwezig is. Bij de aanmeldingen voor het tweede tijdvak (herkansingen) moeten ook degenen worden gemeld in BRON (en eventueel nog apart als het om een aangewezen vak gaat bij Examendiensten), die een examen in gaan halen. Idem m.b.t. het derde tijdvak.

Vraag 4 A, B en C (3 punten)

Toelichting: alle antwoorden zijn goed, want het gaat om drie andere gevallen. U begint met A. Dan kan blijken dat B aan de orde is, maar als de voorgestelde oplossing (te bespreken met beperking@hetcvte.nl) niet mogelijk is, dan kan de oplossing in C gezocht worden. Maar ook kan blijken in de bespreking met het CvTE dat wellicht afname in het 'derde tijdvak' soelaas kan bieden. Voor de cspe's bestaat er officieel ook een derde tijdvak, hoewel het staatsexamen zelf geen beroepsgerichte examens kent. Dit derde tijdvak

voor het cspe wordt individueel geregeld met het CvTE; de school moet het examen, i.t.t. de schriftelijke examens in het derde tijdvak, zelf afnemen.

Vraag 5 C of D (afhankelijk van het examenreglement van de school) (1 punt)

Toelichting: in de protocollen van de VO Raad is opgenomen dat in het examenreglement vastgelegd moet worden dat een mobiele telefoon niet mag worden meegenomen.

Echter, niet alle scholen zullen dit al met zoveel woorden in het examenreglement hebben opgenomen. In die gevallen is antwoord D ook goed.

In het MBO ontstonden vorig jaar al problemen met mensen die een smart-watch droegen. Nergens was immers vastgelegd dat dat niet mocht; wellicht is het raadzaam het verbod op mobieltjes uit te breiden met de toevoeging 'of vergelijkbare apparaten, die communicatie met de buitenwereld mogelijk maken'.

Tijdens de workshop vertelde iemand dat zij nu het beleid hadden dat bij examens horloges afgedaan moesten worden en op de punt van de tafel gelegd. Smartwatches blijken bijna niet te onderscheiden van gewone horloges.

Vraag 6 D (1 punt)

Toelichting: In de regeling toegestane hulpmiddelen is het potlood opgenomen in het basispakket. Is natuurlijk ook heel handig als je voor jezelf bepaalde vraagstukken bij natuurkunde of wiskunde in beeld wil brengen of voor het tekenen van grafieken bij wiskunde.

Het is wel de bedoeling dat kandidaten het examen met pen maken, maar als iemand die gewend is met potlood te schrijven dit in alle stress dit vergeet, is er geen grond om dan het examen maar ongeldig te laten verklaren. Omdat een met potlood gemaakt examen eenvoudig door de eerste corrector aangepast zou kunnen worden, is het natuurlijk zeer fraudegevoelig en het dient dan ook voorkomen te worden dat leerlingen met potlood schrijven. Wellicht is het handig dit in de instructies aan de surveillanten op te nemen.

Tijdens de workshop adviseerde een deelnemer om als na afloop van een examen geconstateerd wordt dat een kandidaat met potlood heeft geschreven, dit examen direct te kopiëren en van een schoolstempel te voorzien, waarbij het gekopieerde exemplaar dan wordt nagekeken. Ook is het verstandig dit te melden aan de school van de tweede correctie.

Vraag 7 B (1 punt)

Toelichting: In artikel 57 van het Eindexamenbesluit is bepaald dat het CE-werk bewaard moeten worden 'ter inzage voor belanghebbenden.' Hierin ligt besloten dat het niet gekopieerd mag worden. Het kan handig zijn dit ook nog te vermelden in het examenreglement, zodat het overduidelijk is dat kopiëren niet is toegestaan. Doel van het inzien is ook niet het ter discussie stellen van de wijze van nakijken. Beide correctoren hebben immers het voorgeschreven correctiemodel gebruikt en verklaard dat ze consciëntieus te werk zijn gegaan. Wel is het natuurlijk zo dat als er evidente 'fouten' zijn gemaakt bij de correctie of het optellen van punten, een leerling dat uiteraard bij de directeur moet melden. Die volgt de procedure zoals onder B geschetst. In het geval beide correctoren niet bereid zijn om het werk opnieuw te beoordelen, kan de leerling daartegen bezwaar maken bij de klachtencommissie van de school (artikel 24b van de WVO). Als hij ook daar nul op het rekest krijgt, resteert de gang naar de rechter. De rechter zal zich echter nooit laten verleiden tot een inhoudelijk oordeel. Uiteraard zijn er altijd twijfelgevallen bij de beoordeling of iets nu fout is of niet. Een directeur moet hierin ook zijn verantwoordelijkheid nemen.

Vraag 8 B (1 punt)

Toelichting: De grote praktische opdracht (GPO) is een term uit de begintijd van het vmbo. Toen was bij bijna alle vakken in het examenprogramma voorgeschreven dat vaardigheden getoetst moesten worden in het schoolexamen d.m.v. een grote praktische opdracht. Echter, in 2007 zijn de examenprogramma's geglobaliseerd (zowel havo/vwo als vmbo) en zijn alle vormvoorschriften verdwenen. Dit was toevallig in de tijd van de commissie Dijsselbloem (februari 2008), die tot de conclusie kwam dat de overheid ging over het 'wat' en niet over het 'hoe', maar de globalisering van de examenprogramma's was al een plan dat eerder was bedacht. Uiteraard kun je als school zelf wel afspreken dat er bij ieder vak of bij bepaalde vakken sprake moet zijn van een GPO, want vaardigheden als bijvoorbeeld samenwerken en presenteren toets je niet zo gemakkelijk in een schriftelijke toets.

Vraag 9 B (1 punt)

Toelichting: De school kan niet besluiten, ook al staat een leerling er hopeloos voor, om die leerling vanwege bijvoorbeeld de kwaliteitskaart terug te trekken van het centraal examen. Hij is toegelaten tot het examenjaar en daarmee tot het gehele examen. Ook is voorwaardelijke toelating tot het laatste leerjaar niet mogelijk (artikel 12 van het Inrichtingsbesluit WVO). Het kan uiteraard voorkomen dat een leerling er niet in slaagt om het gehele schoolexamen op tijd af te ronden. Dan kan hij niet worden toegelaten tot het centraal examen. Dat is iets anders; de leerling heeft zichzelf dan uitgeschakeld. Praktisch gezien komt het op hetzelfde neer. De leerling moet dan ook op dezelfde wijze als bij vrijwillige terugtrekking gemeld worden in BRON, namelijk door de letter T en de datum waarop de conclusie is getrokken.

Let wel: als er sprake is van overmacht of ziekte, kan het SE nog worden afgerond na de start van het eerste tijdvak; dit is geregeld in artikel 32 lid 3 van het Eindexamenbesluit.

Terugtrekken (vrijwillig) kan op ieder moment, ook tijdens het eerste tijdvak.

De datum van 27 maart, genoemd onder c, is een datum die een rol speelt bij de digitale examens. Tot 27 maart kan een school besluiten toch liever examens op papier te maken. Dat moet dan onverwijld worden doorgegeven aan computerexamens@hetcvte.nl, waarna er alsnog papieren examens opgestuurd zullen worden in mei. Zie hiervoor de brochure Kaders flexibele en digitale centrale examens BB en KB 2015, pagina 20.

Vraag 10 A (1 punt), ook voor B wordt een punt toegekend.

Toelichting: In artikel 41 lid 2 van het Eindexamenbesluit is geregeld wat er mee moet worden gestuurd naar de school van de tweede corrector. Dat zijn de volgende zaken:

- het beoordeelde werk
- de score
- een exemplaar van de opgaven
- de beoordelingsnormen (i.c. correctievoorschrift)
- het procesverbaal
- de regels voor het bepalen van de score (i.c. correctievoorschrift)

Daar staat niet expliciet vermeld dat er een lijst van kandidaten met de behaalde score bij moet zitten. . Immers de score kan op het werk vermeld staan en in het procesverbaal is al een lijst van kandidaten opgenomen. Er echter is nog meer regelgeving m.b.t. de correctie. In de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vo 2015

(http://wetten.overheid.nl/BWBR0036359/geldigheidsdatum_24-03-2015) is in artikel 8 opgenomen dat de examinator op een lijst de namen of nummers van de kandidaten vermeldt met daarachter het toegekende aantal scorepunten. En tenminste een deel van die scores moet worden opgestuurd naar een door het CvTE te bepalen adres. Op grond van deze scores wordt de N-term bepaald. Kortom, op enig moment zal er toch een lijst moeten worden opgemaakt, dus het is het handigste die ook direct mee te sturen naar de tweede corrector, maar dat hoeft niet te voldoen aan bepaalde voorschriften. Veel scholen hanteren tegenwoordig een uitdraai uit WOLF.

De tweede corrector moet een verklaring betreffende de verrichte correctie ondertekenen en bijvoegen.

Deze verklaring moet mede ondertekend worden door zijn bevoegd gezag.

Het is niet zo dat directeuren/bevoegde gezagen een dergelijke verklaring ook aan hun eigen examinatoren moeten voorleggen ter ondertekening. Het mag natuurlijk wel, maar het is niet voorgeschreven.